

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת חקת
שנת תשפ"ז

גליון
קנ"ח

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

- חם ולב -

כמה חמור לדחות תלמיד

מלמדים יקרים, תלמידי היכל הקודש די בכל אתר ואתר, אני מאוד מבקש ממכם: תבואו אל הילדים עם לב, ותנו לילדים חם ומלים טובות.

חכמינו הקדושים אומרים (סנהדרין קז:): אלישע הנביא חלה, כי הוא דחה את אחד מהתלמידים שלו ששמו היה 'גחזי' מי היה אותו 'גחזי'? הגמרא מספרת (ברכות י) שהוא היה אדם חולה, מנוול; כשנשים באו להזכיר את עצמן אצל אלישע הוא רדף אחריהן רחמנא לצלן, אדם כזה הרי היו צריכים להכניס למאסר, ועם כל זאת קבל אלישע ענש על שהוא דחה אותו.

זהו פחד פחדים! רואים מכאן את החמרה של לדחות תלמיד, וכמה נחוץ לקרב ולתת חם אפלו לתלמיד שהוא רשע, אז כל שכן שאנו, המלמדים של הילדים היקרים, שהילדים הם עדין 'קטנים'; הם הרי לא מחיבים מהתורה בכלום, אז בטוח שאסור לדחות ילד, וצריכים לקרב את כלם ולתת להם אהבה.

וכי אנו נראים יותר טוב מהילדים!?

אפשר לשמע מלמדים שמתלוננים על ילד: "הוא ילד נוראי, הוא לא רוצה להתפלל!" ואני מבקש ממכם, באו נתבונן: אנו כן רוצים להתפלל? לנו יש לנו כן את הסבלנות להתפלל? לנו התפלה היא לא מדי ארצה? אני לא מדבר על אמצע השבוע כשמתפללים עם הילדים בכתה, אז זה פשוט שהמלמדים מתפללים, כי עכשו הם הממנים על הילדים, התפלה הרי היא חלק מהלמודים; אבל מה קורה בימים שאין תלמוד תורה, כשבאה שבת, כשנמצאים מחוץ לשעות העבודה, כשבאים לבית הכנסת לא בתור מלמד, בלי מנהל על הראש, אז אנחנו כן כל כך רוצים להתפלל? או שמסתכלים בשעת התפלה בעלונים! - ואם זה כך למה כבר מגיע מכה על הראש של הילד שלקח את המשחק שלו באמצע התפלה, ואי אפשר כבר לסבל אותו!?

אם ילד בא מאחר, או נפלט מפיו דבור באמצע התפלה, אי אפשר להגיד לו: "צא החוצה!" כי באו לא נשכח, אנחנו גם מאחרים לפעמים בבית הכנסת,

ואנחנו גם יכולים לפעמים לשכח ולדבר באמצע התפלה, [השם ישמר שלא ידברו בתפלה, אבל לצערי זה יכול לקרות שישכחו וידברו], ואנחנו יכולים גם לפעמים להסחף לשיחה בחוץ, אז תרחמו גם על הילדים, ותסתכלו עליהם בעין טובה.

לגרם שהילדים ירגישו מצלחים

אני מבקש ממכם מלמדים יקרים, תכניסו לב בעבודה שלכם, תבנו את עם ישראל, ותחפשו את הטוב בילדים!

יש לנו כבר ברוך השם שלושה תלמודי תורה באמריקה; בקריה, בויליאמסבורג, ובקרית יואל, ושלושה תלמודי תורה בארץ ישראל; בירושלים, בטבריה, ובבני ברק. ואנו מקוים לפתח בקרוב תלמוד תורה גם בליקוד.

תלמידי היכל הקודש שיש להם שכל, יודעים שהדבר הכי חשוב הוא שהילדים לא יתביישו עם רבנו ז"ל, אפלו שיכול להיות שהתלמוד תורה שלנו אין לו עדין את כל המעלות שיש לכל התלמודי תורה האחרים, אבל המעלה שהילדים גדלים עם רבנו ז"ל, הם לא סופגים

מלמדים יקרים, כל ילד צריך להרגיש בכיתה שהוא 'מצלח' במשהו; כל ילד צריך לקבל איזה תואר מהמלמד, אחד הוא 'הגבאי', אחד הוא 'הבעל תפלה', אחד הוא 'הילד הכי טוב', אחד הוא 'הילד הכי חמוד, ואחד הוא 'ילד שאין כמותו'.

מלה טובה ממלמד - יכולה ללוות ילד לכל החיים שלו

שומעים ספורים מעניינים שאנשים מספרים איך מלה טובה של מלמד לוותה אותם למשך כל החיים!

שומעים איך אנשים מספרים: "בכיתה א' היה לי מלמד שמאוד אהב אותי, וזה מלוח אותי עד היום", או: "בכיתה ה' היה לי מלמד שנתן לי לטפה, וכשפגעו בי ואפלו כשהמנהל צעק עלי - הוא הגן עלי, הוא היה אומר לי: 'אני יודע שאתה כן ילד טוב', וזה מלוח אותי עד היום".

יעזר הקדוש ברוך הוא, שתהיה לכם הצלחה וסיעתא דשמיא.

מספיק לכתב ולדבר עם כל מלמד בנפרד, אז אני מבקש ממכם כאן בשעור: תרחמו על הילדים, אל תדחו אף ילד, ותחפשו בכל ילד משהו שבו אפטר לעשות ממנו מצלח.

כל מלמד שיסתכל על עצמו, מהי כל ההצלחה שלך? שאתה מלמד! מסתכלים עליך בכבוד: 'הוא מלמד', 'הוא מהמלמדים של הראש ישיבה'. אם לא היית מלמד - הרי אף אחד לא היה מסתכל עליך!

כשהייתי בראש השנה באומן בא אלי בחור, ובקש ממני שהוא רוצה להביא לי לחדר מחם כדי שאוכל להכין קפה בקלות ושאלתי אותו: "מה אתה רוצה? אתה חושב שאני לא יכול לצאת ולהכין קפה כמו כלם, או לשלח את אחד מהילדים שלי שיכין לי קפה?" והוא אמר לי: "אני יודע שראש הישיבה יכול להסתדר בלעדי, אבל הרי מסתובבים בבנין כמה מאות בחורים, אם אני לא אביא כלום לראש הישיבה הרי אף אחד לא יסתכל עלי, אבל אם אני אביא מחם בשביל קפה לראש הישיבה, אז יסתכלו עלי", הוא ענה לי מאוד בחכמה...

עלבונות ופגיעות מהחברים והמלמדים שלהם - זה יותר מהכל; ובפרט שאצל רבנו לא מסתיימות שנות החנוך בגיל שלוש עשרה, רבנו ז"ל דוחף את האדם בכל ימי חייו ללמוד את התורה הקדושה ולהתפלל.

יש לי תלמידים בעוד ערים שרוצים שיפתחו תלמוד תורה בעיר שלהם, לדגמה: בורו פארק, מונסי, ובית שמש וצפת, אבל צריכים לחכות קצת, כי לפתח תלמוד תורה זו אחריות גדולה; צריכים למצא את המלמדים הנכונים, וצריכים לשלם למלמדים; אם לא משלמים בזמן למלמד והוא לא יכול לשלם את השכירות שלו, אז הוא יצבט אחר כך את התלמידים שלו כי הוא כבר מתש, ולכן אני לא יכול לעשות בכל מקום תלמוד תורה נפרד. איפה שמכרחים לפתח - פותחים, אבל במקומות שאפשר לנסע למקום שיש לנו כבר תלמוד תורה, לא פותחים עדין תלמוד תורה משלנו.

בכל אפן, היות והמוסדות נהיים יותר ויותר גדולים, אני מפתח מדבר אחד, שזה לא יהיה מערכת יבשה. והיות ואני לא

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

איך אני יכול לגרם שהבן שלי ירצה ללכת למקוה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

יישר כח שהצלחתם לי את החיים בשלום בית, פרנסה, דרך הלמוד, חנוך ועוד ועוד. אני יודע כל יום

מחיי שאם אלך עם השכל של עצתו אמונה, אני אצליח.

בעוד כחדשים בני הקטן יהיה בן שלש, רציתי לשאול מה הגיל הכי מקדם שיכולים לקחת ילד למקוה בערב שבת.

בני היותר גדול כבר כמעט בן שמונה והוא עדיין לא היה במקוה, וזה מאד מפריע לי. זה התחיל

אחרי חג השבועות אמרו לי הילדים החמודים שזה אחרת ממה שכתוב בספרים אחרים שכותבים על ההיסטוריה של הבעל שם טוב וכותו יגן עלינו שאבא שלו נפטר לפני אבא שלו.

מאד רציתי לדעת האם באמת יש חלוקי דעות בזה, וכן גם לתועלת הקונטרס שחלקתי להם.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת קרח, כ"ט סיון, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה מחזיר בילדים יראת שמים, אתה מספר להם ספורי צדיקים. רבנו ז"ל אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן רמח): "ידע, שספורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד, כי על ידי ספורים מצדיקים, נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך, בחשק נמרץ מאד", פשוטים למה הצדיק זכה על ידי שהוא התגבר על כל הנסיונות שלו, רוצים גם להיות צדיק.

מוהרא"ש מספר (ספר פעולת הצדיק, אות כו) הבעל-שם-טוב הקדוש נולד להורים מבוגרים, אביו רבי אליעזר היה בן מאה שנים, ואמו שרה כבר גם הייתה מאד מבוגרת; תכף-ומיד בהלדת הבן מתה אמו. וכשהגיע לשנת החמש, נחלש אביו מאד, וקרא את בנו אליו ואמר לו בלשון צנאזה: "הוי יודע פי הגיע קצתי, ואני צריך לעזוב את העולם כדרך

אז כבר קשה יותר לכופף אותם לצד הטוב.

כן מקנה, לא מקנה - לא זה הבעיה שלך; אפשר לומר שכן צריכים ללכת למקנה ואפשר לומר שלא נורא אם הילד לא רוצה ללכת, זה לא הבעיה, הבעיה שלך היא שהילדים שלך צריכים לגדול בריאים, הם צריכים לדעת שאם הורים אומרים כן - זה כן ואם ההורים אומרים לא - זה לא, אי אפשר לומר הפוך.

תבקש מהשם יתברך שתדע איך לדבר אל ילדיך, איך לחנך אותם, איך לשמח אותם; עם תפילה תזכה לילדים פשרים, נכדים פשרים ימשכו ממך דורות ישרים.

השם יעזור שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת קרח שנת

תשפ"א)

מתי נפטר אמו של הבעל שם טוב הקדוש זי"ע?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מלמד, ולפני חג השבועות כתבתי קצת על הבעל שם טוב הקדוש וכותו יגן עלינו בקונטרס ששלחתי הביתה לתלמידים שלי, ותרגמתי שם כמה קטעים מפעלת הצדיק, שמובא שם שאמו של הבעל שם טוב הקדוש וכותו יגן עלינו נפטרה בלידתו.

אני בכלל לא שואל אותו כי אני לא יודע מה לעשות בשהוא אומר שהוא לא רוצה ללכת. כמה פעמים חשבתי ללכת בתקיפות, מי שלא היה במקנה לא יוכל לקבל בשבת מיץ ענבים, קולה או ממתק, אבל עכשיו יש לי כבר בלבולים שראש הישיבה אומר שכשהילדים מתבגרים כבר אי אפשר להכריח כי אחר כך הם לא יעשו את הדבר שהכריחו אותם.

בכל יום ששי אני חשב באיזו דרך להתנהג ואני לא מצליח להחליט, כבר הבטחתי לו הרבה דברים טובים אם הוא ילך למקנה, אבל בנתיים שום דבר לא עבד. אני יודע שלא עשיתי נכון, יכולתי לעשות יותר טוב, אבל אני רוצה לתקן זאת, איך עלי לתקן את זה?

יישר כח על הכל.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת שלח, כ"ג סיון, שנת ה'תשפ"א

לכבוד ... נרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

העקר שעליו הורים צריכים לשים דגש בחנוך הבנים והבנות - זה ללמד את הילדים שתיבים לשמוע בקול ההורים, זה היסוד בחנוך, את זה צריכים לעשות כשהילדים עדיין קטנים מאד, בגיל שנתיים, שלש - עד שהילדים לומדים לשמוע בקול ההורים.

רוב ההורים לא יודעים מזה; הם לא חושבים, או שלא יודעים, או שאין להם כח, מרשים לילדים לעשות מה שהם רוצים, הילדים גדלים בלי דרך ארץ ואחר כך כשהם מתבגרים החצפה יוצאת מאד חזק, ואז כבר מאוחר מידי,

כָּל הָאָרֶץ, אֲבָל זְכוֹר שְׂאֵתָה אֶף פְּעַם לֹא לְבַד, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ - אֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דְּבָר, וּבְמַלִּים אֱלוֹ הוּא נִפְטָר.

הַבְּעַל שֵׁם טוֹב גְּדוֹל לְבַד בְּעוֹלָם הַגְּדוֹל, אֲבָל הוּא תָּמִיד זָכַר אֶת דְּבָרֵי אָבִיו, שֶׁדָּבַר עִמּוֹ קוֹדֵם הַסְּתַלְקוֹתוֹ: "זְכוֹר שְׂאֵתָה אֶף פְּעַם לֹא לְבַד, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ - אֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דְּבָר"; עִם הַמַּלִּים הָאֵלוֹ הוּא חַי וְקַיִם אוֹתָן לְמַעֲשֵׂה, מֵהַ שְׂהוּא רַק הָיָה צָרִיךְ הוּא בִקְשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁפְּעַם אַחַת הוּא טַיִל בִּיעַר בְּשַׁעָה שְׂהוּא שָׁר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, פִּתְאוּם הוּא רוֹאֵה שְׂמַגִּיעַ אָדָם וְשׂוֹאֵל אוֹתוֹ: "מֵה אֶתָּה עוֹשֶׂה כָּאֵן לְבַד בִּיעַר?" הוּא עָנָה לוֹ: "אֲנִי לֹא לְבַד, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא כָּאֵן אֶתִּי", אוֹמֵר לוֹ הָאָדָם: "הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא כָּאֵן אֶתְךָ? הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵרִי נִמְצָא לְמַעֲלָה בְּשָׂמַיִם, הוּא גְבוּהָ מְאֹד, הוּא עֹזֵב אֶת הָעוֹלָם", וְהוּא מוֹסִיף שְׂזָה פָּסוּק מִפָּרָשׁ (יחזקאל ח, יב): "עֹזֵב ה' אֶת הָאָרֶץ". (שְׂבָאָמַת כְּתוּב שֵׁם שְׂלֹא יֵאמְרוּ כֶּף כָּמוֹ אֱלוֹי שְׂאוּמְרִים שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא רוֹאֵה מֵהַ שְׂקוּרָה בַּחֲשֵׁן, שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹזֵב אוֹתָנוּ).

הָאָדָם הַמְּשִׁיף לְדַבֵּר אֶל הַבְּעַל שֵׁם טוֹב נִגְדַּד הָאֱמוּנָה, לְקַח הַבְּעַל שֵׁם טוֹב עִנְף מֵהָאָדָמָה וְהִתְחִיל לְהַכּוֹת אוֹתוֹ, וּבְשַׁעָה שְׂהוּא הִכָּה אֶת הַזְּקֵן הַטָּפֵשׁ הוּא צָעַק אֶת הַפָּסוּק (תהלים צב, י): "יִתְפָּרְדוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲוֶן", פִּתְאוּם הַבְּעַל שֵׁם טוֹב רוֹאֵה שְׂהוּא אֵינְנוּ, הָאָדָם הַזֶּה פְּשׁוּט הָיָה אַחִיזַת עֵינַיִם שֶׁל הַסֵּמ"ף מ"ם; מֵאֵז הַתְּחִזָּק הַבְּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יִגָּן עָלֵינוּ עוֹד יוֹתֵר בְּאֱמוּנָה, הוּא רָאֵה שְׂהַסֵּמ"ף מ"ם רוֹצֵה לְהַסִּית אוֹתוֹ לְחֻשָׁב נִגְדַּד הָאֱמוּנָה וְהוּא הַתְּחִזָּק עוֹד הַרְבֵּה יוֹתֵר.

אֶת הַסְּפוּר הַזֶּה שָׂמַע רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹדוֹ יֶלֶד קָטָן. כְּשֶׁרַבְּנוּ שָׂמַע אֶת הַסְּפוּר הַזֶּה נִכְנַס בּוֹ חֶשֶׁק עֲצוּם לְהִיּוֹת צַדִּיק, הוּא הִתְחִיל לְחֻשָׁב: 'גְּעוּוֹאֵלָד! גַּם אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת צַדִּיק! אוֹלֵי אִם גַּם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כֶּף, אֲנִי אֶתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, גַּם אֲנִי אֶהְיֶה צַדִּיק?' רַבְּנוּ מִיַּד יָצָא מֵהַבֵּית וְהִלָּךְ לְצִיּוּנוֹ שֶׁל הַבְּעַל שֵׁם טוֹב וּבִכָּה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, גַּם אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת צַדִּיק, גַּם אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר וְכו' וְכו'". עַד שְׂהוּא זָכָה לְמָה שְׂזָכָה.

יש עוד נסחאות בספור; יש שאומרים שקודם נפטר אביו

רבי אליעזר ואחר כף אמו, אבל אצל אנשי שלומינו מקבל הספור כפי שמוהרא"ש מספר אותו.

העקר תלמד את הילדים מה ללמד מהספור הזה; ראשית, שתמיד יזכרו וידעו שאנחנו אף פעם לא לבד, אלא אנחנו תמיד מסבכים עם השם יתברך ומה שרוצים שיבקשו רק מהשם יתברך. שנית, תחדיר בילדים שלא יפחדו כששומעים דבורים נגד האמונה, שיצטקו את הפסוק (תהלים צב, י): "יתפרדו כל פעלי און", עד שמתפטרים מכל רע.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...
(קונטרס עצתו אמונה פרישת קרח שנת תש"פ)

מדור חינוך

מקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(כאדיש)

מראש הישיבה שליט"א

מקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו והנה נשכבם -

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קול ברסלב

שיעורים; חיווק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 0910-845-212-444-9191 / אנגליה 03303502361

קנדה 080804383 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיווק יומי chizikyomi@gmail.com

קוואל פון אמונה (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 9169-212-444-9169 / אנגליה 03303502363

קנדה 9090-438-320

...